

26.06.2013. u 12.24 h

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25 saziva, poštovani predsjedniče 40. Vlade Crne Gore gospodine Đukanoviću, potpredsjednici i ministri,

Otvaram **devetu posebnu sednicu prvog redovnog zasijedanja**, proljećnoga, u 2013. godini.

Mi smo juče imali priliku da odamo minutom ćutanja počast žrtvama tragedije u kanjonu Morača. Međutim, ovi ljetnji dani puni su, izgleda, nesreća i danas je i zvanično dan žalosti u Crnoj Gori, posvećen njima, ali posvećen i tragičnoj smrti četiri mlada čovjeka u Baru, pa vas pozivam da minutom ćutanja odamo počast i jednim i drugim.

Slava im.

Današnji, ovomjesečni premijerski sat, odnosno junski premijerski sat ide standardnim tokom.

Krećemo od najvećeg poslaničkog kluba u Skupštini Crne Gore, Kluba poslanika DPS-a i predsjednika Kluba Milutina Simovića.

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče Skupštine.

U ime Poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista postavljam pitanje:

Gospodine predsjedniče Vlade, koje je aktivnosti Vlada Crne Gore preduzela i planira da preduzme u cilju daljeg stvaranja političkih preduslova za dalje ostvarivanje povoljne dinamike u procesu evropskih integracija?

Obrazloženje: Imam dva razloga za postavljanje ovog pitanja. Prvi je što svi mi koji smo danas u Parlamentu, siguran sam, znamo da je naredni mjesec, odnosno naredna nedjelja veoma značajna za evropsku integraciju Crne Gore,

kada je važno pokazati novi zamah u sprovođenju reformi. Drugi razlog je, siguran sam, što svi razumijemo, svi znamo, da na planu održanja zamaha u sprovođenju neophodnih reformi svi imamo svoje obaveze, i Vlada i Parlament.

Zbog toga, objektivnije i cjelovitije pitanje bi bilo: Šta Vlada i šta svi mi u Parlamentu preduzimamo za dalje ostvarivanje povoljne dinamike u procesu evropskih integracija?

Uvijek smo govorili da su u evropske integracije uključeni svi akteri crnogorskog društva, da po ovom pitanju imamo konsenzus svih parlamentarnih partija. Evo prilike da svi to pokažemo na djelu, kroz aktivan i konstruktivan odnos u brzom usvajanju ustavnih amandmana, u cilju daljeg jačanja vladavine prava, jačanja nezavisnosti i odgovornosti pravosuđa, u skladu sa preporukama Venecijanske komisije.

Zbog toga, koristim ovu priliku da ponovim nedavno upućeni javni poziv DPS-a svim političkim akterima da na ovom pitanju potvrdimo i iskažemo najveći stepen političke i društvene odgovornosti i usvojimo ustavne promjene do 31.jula ove godine.

Zajednički izazov, zajednička obaveza i odgovornost i Vlade i Parlamenta je da u narednom periodu damo doprinos daljoj izgradnji povjerenja u izborni proces. Zajedno, kao kada smo usvajali Zakon o izboru odbornika i poslanika, što je bio jedan od važnih uslova za otvaranje pregovora sa EU.

Vjerujem da ćemo svi zajedno, uz uključivanje zainteresovane javnosti, civilnog sektora i svih subjekata koji se bave pitanjem izbornog procesa, dati doprinos u razmatranju i implementaciji svih realno primjenjivih preporuka od strane OEBS-a, ODIHR-a, Savjeta Evrope i dostizanju sandarda EU u ovoj oblasti.

DPS će pokazati svoj aktivan i konstruktivan odnos u parlamentarnoj radnoj grupi koja se bavi ovima pitanjima. Insistiraćemo na potrebnoj dinamici rada, na konstruktivnom dijalogu u radu grupe i kroz već upućeni javni poziv biti

otvoreni za dostavljena mišljenja i sugestije.

Na samom kraju, vjerujem da ćemo svi zajedno i kroz rad Anketnog odbora, povodom tonskih zapisa sa rasprava unutar organa DPS-a, prikupljenim informacijama i činjenicama pokazati i dokazati da nije bilo zloupotreba državnih resursa u političke svrhe, nije bilo diskriminacije građana u ostvarivanju Ustavom i zakonima zagwarantovanih prava i Demokratska partija socijalista će biti do kraja posvećena i daće svoj puni doprinos dolasku do pune istine povodom ove teme. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama, kolega Simoviću.

Predšedniče Vlade Đukanoviću, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Parlamenta, gospodo potpredsjednici, dame i gospodo poslanici.

Poštovani poslaniče Simoviću,

Ustavne promjene u dijelu pravosuđa predstavljaju ugaoni kamen sveukupnih pravosudnih reformi, ali i reformi u drugim oblastima. Na njima se temelji dalji napredak na planu nezavisnosti i efikasnosti pravosuđa kao važnog elementa sa učvršćivanjem vladavine prava, jačanje pravne sigurnosti, zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, što je od posebnog značaja, prije svega za građane Crne Gore, za investitore koji dolaze u našu zemlju, kao i za one koji će svoje profesionalno i životno opredjeljenje vezati za ovaj prostor ili različitim povodima odlučiti da ga posjete.

Evropska komisija i države članice Evropske unije su gotovo jednoglasne u stavu da je usvajanje amandmana na Ustav Crne Gore prvi sljedeći nužni korak, ne samo u oblasti vladavine prava i pregovora u poglavljima 23 i 24 već i

za cjelokupni proces dalje evropske integracije Crne Gore.

Poslije usvajanja ustavnih promjena pristupiće se izradi novih zakonskih rješenja kojim će se stvoriti okvir za postizanje potpune nezavisnosti, odgovornosti i profesionalnosti našeg pravosudnog sistema, nakon čega bi slijedila efikasna primjena i dalje usavršavanje ovog sistema ka postizanju punih standarda, kakve treba da ima jedna zemlja buduća članica Evropske unije.

U slučaju da ustavne promjene budu usvojene 31.jula 2013. sve prateće izmjene normativnog okvira biće okončane tokom 2014.godine, što bi bio veoma dobar tempo kojim bi Crna Gora potvrdila dokazanu demokratsku zrelost. Evropska komisija i sve članice Evropske unije imaju naglašena partnerska očekivanja na ovu temu, vjerujući da će politička odgovornost i koncenzus parlamentarnih političkih partija doprinijeti da se u najkraćem roku usvoje amandmani na Ustav Crne Gore.

Ovo će biti ključni politički korak za budućnost i povoljnu dinamiku pregovora u pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji. U skladu sa novim pristupom u pregovorima poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, otvaraju se među prvima. Vlada će na sjutrašnjoj sjednici usvojiti akcione planove za ova dva pregovaračka poglavlja i time stvoriti pretpostavku za početak pregovora u očekivanom roku.

Odluka Skupštine Crne Gore od 31.maja 2013. o formiranju anketnog odbora za prikupljanje informacija i činjenica o događajima koji se odnose na rad državnih organa, povodom objavljivanja audio snimaka i transkripata sa sjednice organa i tijela Demokratske partije socijalista, kao i usvajanje zaključaka o izgradnji povjerenja u izborni sistem, na osnovu kojih će raditi radna grupa za izgradnju povjerenja u izborni proces, ocijenjeni su veoma pozitivno od strane Evropske komisije i država članica Evropske unije i označeni kao politički zrelo potez jedne mlade demokratije kakva je Crna Gora.

Ovo je još jedna potvrda da će i u narednom periodu uloga Skupštine u procesu pregovora sa Evropskom unijom biti veoma bitna i da će od rezultata rada Skupštine i njenih tijela na ovim političkim pitanjima zavisiti ocjene u izvještaju o napretku Crne Gore za 2013, a takođe i stav o našoj spremnosti za otvaranje pregovora u poglavljima 23 i 24.

Na kraju, ubijeđen sam da smo zajedno svjesni da je iza nas ostalo vrijeme načelnih političkih deklarisanja podrške evropskom putu razvoja naše države. Naši evropski partneri pažljivo analiziraju odlučnost, kompetentnost i doslednost državne politike Crne Gore da na svakom konkretnom pitanju potvrdi iskrenost našeg opredjeljenja da budemo organski dio savremene evropske civilizacije. To je nesumnjivo i test naše sposobnosti da nakon ulaska Hrvatske u Evropsku uniju, nastavimo da budemo promoteri evropskih vrijednosti na prostoru zapadnog Balkana. Takva pozicija Crne Gore danas je već nedvosmislena potvrda uspješnosti društvenih reformi, posebno u kratkom postreferendumskom periodu našeg države. Zato vjerujem da ćemo u odnosu na aktuelne političke izazove svi zajedno potvrditi odgovornost prema najvažnijim nacionalnim interesima naše države. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Sada predsjednik Socijalističke narodne partije, a ja sam mislio da on može bez komentara. E, onda izvinite. Kod mene u partiji ne komentarišu predsjednika kada završi. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Kod nas u Demokratskoj partiji socijalista ne gajimo takve običaje.

Hvala vam, gospodine predsjedniče Vlade na datom odgovoru. Vaš odgovor potvrđuje da u vremenu koje je pred nama, mjereno nevelikim brojem

dana, naše aktivnosti i aktivnosti Vlade i aktivnosti Parlamenta treba da obezbijede nastavak povoljne dinamike evropskih integracija.

Slažem se sa vašom ocjenom da uloga Skupštine u procesu pregovora jeste značajna i treba vremenom da bude još značajnija. To smo 31. maja ove godine demonstrirali ovdje u Skupštini, kada smo konsenzusom formirali Anketni odbor i kada smo konsenzusom usvojili zaključke koji treba da doprinesu daljoj izgradnji povjerenja u izborni proces u Crnoj Gori, ali siguran sam da odgovoran odnos svih u Parlamentu traži neselektivan odnos prema pojedinim aktivnostima. Nije odgovorno selektivno prisustvo u Parlamentu, prazne stolice u plenumu, prazne stolice na Ustavnom odboru, gdje treba definisati, kako ste i kazali u svom odgovoru, ugaoni kamen sveukupnih pravosudnih reformi, odnosno usvojiti ustavne promjene.

Prazne stolice na Ustavnom odboru, manjak energije na Ustavnom odboru, manjak stolica, ali i višak nervoze na Anketnom odboru i manjak na tom istom Anketnom odboru parlamentarnog duha, atmosfere koja je uvijek krasila naš parlament, manjak atmosfere dijaloga i spremnosti da se čuju odgovori koji ne idu u prilog pojedinačnim političkim partijama i ne idu u prilog namjeri da se sudi Demokratskoj partiji socijalista. Nije dobro da u traganju za istinom, u traženju odgovora da li je povrijeđen neki zakon, ne poštuje se zakon, ne poštuje se naš Poslovnik od pojedinaca, odnosno da budem do kraja precizan, od pojedinca.

Završavam porukom, odnosno porukama. Usvojimo ustavne promjene, intenzivirajmo rad radne grupe za izborni proces i uskladimo rad Anketnog odbora sa Zakonom o parlamentarnoj istrazi, a ne sa voljom onog istog pojedinca. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kada spomenete prazne stolice, vazda se sjetim Versaja, nekako ružan

osjećaj, ali ima praznih stolica i u Vladi.

Hvala. Puna demokratija, priznajem, nije posljednja vaša nego predsjednika Kluba. Sada ćemo čuti kolegu Milića. Ako smijem da primijetim po vašem pitanju, imali smo prije spor oko pitanja, stoji mjesto premijera u Vladi. Kad je premijer, on je premijer Vlade, ne može biti u Vladi premijer, nego premijer je Vlada. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala vam.

Moram da kažem da se iz pitanja i odgovora prethodnika može naslutiti neko formiranje neke nove, tehničke vlade u Crnoj Gori, pa se postavlja pitanje da li ima smisla da sačekamo to formiranje tehničke vlade ili da dozvolimo premijeru Vlade da odgovori na ovo moje pitanje.

Prepoznat sam kao emotivan čovjek koji ne želi drugima praviti probleme, iako kada pravim te probleme uvijek to radim na način da u potpunosti poštujem ono što je slovo zakona i slovo pravilnika. Vidio sam reakciju koja je bila kod prethodnog premijerskog pitanja, gdje sam, eto, jedva uspio nekako da obezbijedim, uz podršku predsjednika Parlamenta, da predsjednik Vlade odgovori na pitanje, ili na pitanja.

Mislim da je pitanje svih pitanja ovo - da li je tačna informacija da ćete 13. jula 2013. godine podnijeti ostavku? Sada sam, a i prije postavljanja pitanja, napravio malo šire konsultacije i u dijelu vlasti i u dijelu opozicije oko ovog pitanja. Uglavnom je odgovor - zašto 13. jula. Dakle, nije problem u ostavci, nego zašto sam baš vezao za 13. jul. Sada, ne želeći da trošim vrijeme ni vaše, ni moje, ni građana Crne Gore, dajmo da odgovorimo na ovo pitanje. Što se mene tiče, vi znate moj stav, to direktno saopštavam - da, mislim da treba da podnesete ostavku, mislim da treba da omogućite ono što su Evropljani više puta i rekli, definisali i zapisali, da vaše ostavke ubrzavaju evropski put Crne

Gore.

S druge strane, vidio sam u medijima da se danas "pojavila" očekivana pomoć od jedne individue koja to tumači na svoj način. Znate kako, obično kažu čim stavite nešto tajno na neki dokument, odmah se pojave radoznalci i još neki drugi koji to tumače. Pozivam vas da odgovorite na ovo moje pitanje, zato i ne obrazlažem, a kasnije ću, u ova tri minuta, baviti se onim što mislim da treba da radi Crna Gora, bez obzira na način odgovora na ovo pitanje. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, poslaniče Miliću.

Predsjednik Vlade Milo Đukanović.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Miliću, želio sam da odgovor na to pitanje ostane moja tajna do 13. jula ove godine. Međutim, neumitni procesi demokratizacije i nadasve izuzetna obaviještenost pojedinih političkih lidera u Crnoj Gori i pojedinih medija su tu moju nadu pretvorili u iluziju. Dakle, da vas onda, ipak, obavijestim da neću podnijeti ostavku i molim vas da o tome ne govorite nikome.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, kolega Miliću.

SRĐAN MILIĆ:

Mislim da ne postoji nijedan čovjek u Crnoj Gori koji nije očekivao ovakav vaš odgovor. I da ja njima ne kažem, oni vas znaju dobro. Nažalost, dobro su vas upoznali ovih 23 godine. Dobro su upoznali na svojoj koži što znači kada je Milo Đukanović predsjednik Vlade. Sto posto su bili ubijeđeni da biste vi možda i podnijeli ostavku, ali ne smijete. To je ono što vama predstavlja najveći

problem. Kako drugačije tumačiti da čovjek, poslije referenduma 2006. godine, kaže da neće, pa se vrati u politiku? Novi predsjednik Vlade se izabere 2006. godine, najbolje moguće performanse, finansijske i ekonomske su bile za vrijeme toga predsjednikovanja. Vi se vraćate, zašto? Da potpišete ugovor o poravnanju za KAP. Odlazite 21. decembra 2010. godine. Kažete da odlazite u mirovinu. Da li ćete se vratiti za dvije godine, za pet godina ili za deset godina, to ostavljate da se vidi. Onda kažete - o svemu tome ćemo pričati 2013. godine. Nemam fotografiju, nemam snimak, možda neki imaju i snimke i fotografije, ali znam što je u prisustvu ambasadora Crne Gore rekao jedan od najznačajnijih evropskih dužnosnika. Da ne mogu da shvate čovjeka koji im kaže da će da se povuče iz politike, a da nakon toga ponovo se vrati na mjesto koje je obavljao i prije.

Znate, vjerovatno ste htjeli da budete duhoviti, ali ja za vašu duhovitost nemam vremena. Meni je mnogo važnije bilo da odem kod onih rudara 200 metara ispod zemlje i da riješimo problem sa kojim se oni suočavaju. Meni je mnogo važnije od vaše duhovitosti da rješavamo probleme radnika Radoja Dakića, radnika Duvanskog kombinata, radnika hotela Lipka koji vam se obraćaju, pa im ne odgovarate, možda zbog konflikta interesa, a ja ću vam proslijediti ovo njihovo pitanje, da i o njima povedemo računa. U ime prve generacije zatvorskih policajaca sa Policijske akademije u Danilovgradu, u ime radnika Vektre Jakić, u ime radnika Vektre Boka, u ime svih onih koji se ovih dana obraćaju SNP-u. Dakle, mene ne interesuje hoćete li vi podnijeti ostavku i šta ste obećali. Kažu da ste u Briselu obećali mnogo čega. Da su bili iznenađeni šta ste obećali sve da ćete uraditi vezano za, prije svega, ispunjavanje kriterijuma za otvaranje poglavlja 23 i 24, odnosno borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije i glavnih nosilaca te borbe.

Rekao sam vam, ne bavim se pričama jeste li vi nekome obećali ili nijeste obećali da ćete 13. jula podnijeti ostavku. Moj stav, stav SNP-a Crne Gore je da

zbog ozdravljenja političke situacije u Crnoj Gori, zbog rušenja nekih mitova da se bez nekoga ne mogu riješiti problemi sa kojima se suočavaju građani Crne Gore, Milo Đukanović kao predsjednik Vlade treba da podnese ostavku na to mjesto. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, predsjedniče Vlade Đukanoviću.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Meni je fascinantna opsesija kojom se vi bavite mnome. Ona mi govori samo o jednom ozbiljnom stepenu inferiornosti. Dakle, moj profesionalni izbor je samo moj, a do kog nivoa će moj profesionalni izbor, imajući u vidu da je politika, biti javno relevantan, to ne zavisi od vas nego od građana Crne Gore. Otuda je prvi odgovor na vašu opasku - 23 godine me građani Crne Gore, zaista, poznaju i 23 godine mi daju povjerenje. Gotovo 23 godine poznaju i vas. Za sve to vrijeme ste vi tu, a ja ovdje. Pametan čovjek bi iz toga izveo nauku, a ne davao sebi za pravo da izriče ocjene kakve ste vi.

Drugo, očigledno da ne razumijete ni elementarne političke kategorije. Povlačeći se sa pozicije predsjednika Vlade 2010. godine, rekao sam da se povlačim iz izvršne vlasti. Nije važno koliko šta sam rekao, važno je šta sam uradio. Svojom voljom sam se povukao iz izvršne vlasti, a ostao predsjednik najjače parlamentarne partije. Prema tome, gospodine Miliću, nijesam se povukao iz politike nego iz izvršne vlasti. Zahvaljujući spletu okolnosti, poslije par godina, ta partija je pobijedila na izborima. I u ozbiljnoj analizi koju smo napravili u našoj partiji procijenili smo da je naša odgovornost prema povjerenju koje su nam dali građani Crne Gore da svi učestvujemo u vršenju vlasti u sljedećem mandatnom periodu. I to je razlog koji me je opredijelio da danas

budem na poziciji premijera.

Vidite, za razliku od vas, ja pažljivo slušam šta kažu svi moji sagovornici. Svejedno je da li su iz Murina, iz Bobova ili iz Brisela. Ali, opet, za razliku od vas, to meni ne predstavlja nikakav imperativ. Odavno sam prestao da se impresioniram bilo čijim stavom, a posebno, ako me je ikad impresioniralo, stavovi koji su rečeni negdje na uho u nekom uskom krugu sagovornika.

Vi tvrdite da ste čuli nekog visokog evropskog zvaničnika da, navodno, posjeduju fotografije, dokumentaciju, dakle nešto što bi trebalo da mene obaveže za povlačenje. I zamislite mene, neracionalnoga i prkosnoga, da sa svim tim saznanjima kažem ne. Uopšte me ne zanima vaš stav, vjerovali ili ne. Kao što vas je impresionirao svojevremeno stav Beograda, sada vidim da vas impresioniraju stavovi nekih drugih međunarodnih adresa. I kao što znate, mene to nikad nije posebno impresioniralo. Uvijek sam se prema tome odnosio sa partnerskom odgovornošću, da svakog čujem, ali da postupam u skladu sa onim što je moja procjena nacionalne odgovornosti ili odgovornosti prema nacionalnim ciljevima za koju su mi građani Crne Gore dali povjerenje.

Prema tome, to što ste vi čuli u tom uskom krugu, da kažem zajedno sa svim vašim sagovornicima u tom uskom krugu, možete zakačiti mačku na rep, što se mene tiče, a ja ću nastaviti da se dalje odgovorno odnosim prema onom što je moja percepcija potreba razvoja Crne Gore i moja percepcija odnosa prema pitanjima od nacionalnog interesa za našu državu.

I, time završavam, naravno, izrekli ste ocjenu da se ja ne bih smio povući. A dakle, zašto sam se onda povukao 2006. godine, zašto sam se povukao 2010. godine. I u jednom i u drugom slučaju nakon pobjeda, 2006. nakon najveće pobjede u političkoj karijeri do sada, referendumске pobjede. Koji me to strah sputao da to ne uradim? Znači, straha nema, gospodine Miliću, straha nema. Naprotiv, postoji osjećaj ponosa i ispunjenosti na ono što sam uradio u prethodnom periodu za politički i ekonomski razvoj ove države.

Prema tome, moja topla preporuka, pokušajte da se pozabavite svojom partijom i svojom političkom karijerom. Što se mene tiče, uzaludno vam je bavljenje mnome, a način na koji se bavite mnome, moja takođe je procjena, meni pomaže, a vama otežava u ostvarivanju vašega cilja. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Idemo dalje. Izvolite, da čujem.

Kolega Simović, povreda Poslovnika.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Da, povreda Poslovnika i povreda Poslovnika od gospodina Milića.

Vjerujem, gospodine predsjedniče, da ste evidentirali da je prilikom postavljanja svog pitanja, prije toga komentarisao moje pitanje. Ja mislim da naš Poslovnik koji definiše premijerski sat, to ne dozvoljava, tako da bih vas molio da u narednim takvim situacijama intervenišete, pri čemu mogu i da nađem razumijevanje za gospodina Milića, za tu neku novu, dodatnu energiju u danima kada imamo prazne klupe i kada ima dodatnu energiju da zbori iz opozicionih klupa kada nema ostalih opozicionih lidera Mandića, Lekića, Medojevića. Mogu donekle da nađem razumijevanje za tu povredu Poslovnika koja je definitivno učinjena.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo trenutak.

Kolega Milić je dao samo činjeničnu konstataciju vašeg izlaganja, nije čak ni kvalifikaciju, nego je naveo kao činjeničnu osnovu da ste vi to spomenuli i nastavio dalje. Nije bilo komentara, uzeo je to samo kao bazu za nastavak i dio svog pitanja, što mislim, moramo iskreno reći, da je to životniji dio premijerskog

sata nego samo da ex katedra pokušavamo da izmijenimo ne dodirujući jedni druge u realnom vremenu. Inače bismo to završili papirima, poslali pitanja, poslali odgovore i završili premijerski sat na sajtu Skupštine ili na sajtu Vlade, zavisno će se opredijelimo.

Mislim da nema potrebe.

Izvolite, povreda Poslovnika.

SRĐAN MILIĆ:

Dakle, proceduralna intervencija je zbog toga što je u odgovoru koji smo čuli bilo iznošenja netačnih stvari i tražim samo da se stenogramom definiše da li sam ja pominjao bilo kakve snimke, fotografije, da ih imam kod sebe. Jer, znate kako, predsjedniče Parlamenta, čini mi se da je ovaj mentalni sklop kad se na ovakav način to definiše, identičan onom mentalnom sklopu koji je postojao u opoziciji kada smo optuživali isto za neke fotografije. I onda me, čisto me dovede to do nivoa razmišljanja - da li tu postoje neke neprincipijelne veze ili razmjena podataka koje bi trebalo ipak učiniti javnim, a ne na ovakav način denuncirati nešto što nisam govorio.

Gospodine predsjedniče Parlamenta, bio sam u zvaničnoj posjeti Briselu, rekao sam najznačajniji evropski dužnosnik, rekao sam da niko mi nije na uho ništa pričao, nego vrlo glasno na engleskom jeziku tom prilikom, mi koji smo bili tamo razumjeli smo taj engleski, bio je ambasador države Crne Gore prisutan tamo, ad literam sam rekao ono što je prenio. Da li to nekome smeta, da li ima sada drugačiji poriv nego što je imao početkom 90-tih godina, mene to ne interesuje. Hvala vam velika.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Miliću, završeno je.

Ja vas nijesam shvatio da ste rekli da imate snimak, a predsjednik

Đukanović vas je shvatio. Okej. Snimaka koliko hoćete. Imali smo neke sa Žabljaka, imamo neke iz DPS-a, imali smo transkripte u medijima. Mislim da je mnogo kršenja zakona, između ostalog, sa tim silnim snimcima, zaštite podataka o ličnosti itd. Tu smo svi u istom problemu. Zagađuje se medijska scena sa svim i svačim.

U ovom slučaju mislim da niste spominjali taj tip snimka, u drugom dijelu, ako kažete najviši evropski zvaničnik, postoji samo jedan, a toga niste sreli da ja znam. A s kojim ste se sreli? Dobro.

Izvolite, premijeru.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Dakle, ipak tvrdim da je gospodin Milić govorio o fotografijama i o nekim dokumentima. Molim vas, kazali ste da ih neko ima, a zato molim da postupite, ako je moguće, gospodine predsjedniče, po inicijativi gospodina Milića, da vidimo ko je u svom govoru pominjao fotografije i dokumenta. Naravno, o fotografijama i dokumentima mislim sve najgore, kao pretpostavljam i gospodin Milić i vi, jer tim smećem se nikada nijesam služio u javnoj djelatnosti kakva je politika. Ali, danas sam bio u prilici da čujem da postoji nešto što bi mene trebalo obavezivati, pa da to učinimo odmah javnim. I jednako tako, ako se ne varam, čuo sam da je bilo nekih mišljenja u nekom zatvorenom krugu koja, nakon tih susreta, nijesu bila dio javnih saopštenja, jer smo pročitali javna saopštenja sa tih skupova sa najvišim evropskim dužnosnicima, pa da iskoristim priliku da vam ponovim. To što ste pričali sa bilo kim, ako ste pričali, ponavljam vam, to mene apsolutno ne zanima. Neka to ostane dio vaše male tračerske tajne, to sa mnom, a ni sa državnom politikom Crne Gore ne bi trebalo da ima nikakve veze.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Dobićemo stenogram, nadam se do kraja premijerskog sata, pa ću vam ga ja u neobrađenom dijelu pročitati. Mislim da je najvažnije da se ovako razjašnjavamo.

Dobili smo objašnjenje kolege Milića i predsjednika Vlade o kategoriji snimaka svih oblika, tehničke mogućnosti su velike. Tu je ministar za informacione tehnologije, pa bi nam mogao reći što sve bi mogli da nam snimaju, ali mislim da će kolega Bralić da se bavi drugom temom.

Izvolite, kolega Braliću, u ime Kluba Socijaldemokratske partije.

IZET BRALIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi predsjedniče Vlade, gospodine Đukanoviću,

U ime Kluba Socijaldemokratske partije, postavljam sljedeće pitanje:

Da li Vlada Crne Gore planira valorizaciju turističkih potencijala Hajle i Štedima na području opštine Rožaje?.

Obrazloženje: Razvojni prioriteti Rožaja su održivi turizam, poljoprivreda i drvoprireda sa šumarstvom. Nažalost, iako su na liniji strateških opredjeljenja države, ni za jedan od njih se nijesu stvorile ni minimalne pretpostavke od strane Vlade. Pored toga, da situacija bude još teža, nema ni ozbiljnih aktivnosti na lokalnom nivou u tom pravcu i ako ćemo realno, lokalna uprava i nema snage za to jer je korisnik egalizacionog fonda. Infrastruktura kao preduslov ukupnog razvoja Rožaja, u prvom redu razvoja turizma je u katastrofalno lošem stanju, što limitira i isključuje neke moguće dobre ideje i investitore. U elektroprenosni sistem se nije ulagalo preko 30 godina i opština Rožaje je jedina opština koja ima jednosmjerno napajanje koje ne zadovoljava svojim kapacitetom neka veća ulaganja. Umjesto da pijemo najkvalitetniju vodu u Crnoj Gori, pijemo vodu koja šteti zdravlju zbog dotrajalog azbestnog cjevovoda.

Kroz grad, umjesto bistre planinske rijeke, protiče kanalizacija jer se ne vrši pročišćavanje otpadnih voda. Privremena deponija komunalnog otpada i vizuelno i zdravstveno ugrožava okruženje. Lokalni seoski putevi se rade više puta, nekvalitetno, čime se onemogućava razvoj poljoprivrede i ostalih strateških grana.

Istražujući postojeće resurse Rožaja za održivi razvoj, nizom studija u posljednje dvije decenije došlo se do jedinstvenog zaključka da će valorizacija turističkih potencijala Rožaja, u prvom redu Hajle i Štedima, najbže i najefikasnije pokrenuti ukupni razvoj u ovoj opštini i doprinijeti rješavanju problema zapošljavanja i promjene strukture već poluugašene privrede. Kapitalni i najznačajniji projekat iz oblasti planinskog turizma, ljetnjeg i zimskog je lokalitet Hajla i Štedim. Prije 30 godina zimski turistički centar "Turjak" je bio poznat u cijelom regionu, sa stručnim kadrovima, turističkom kulturom, vrhunskom opremom, a preko 50% su bili strani gosti. U to vrijeme mnogi sadašnji turistički centri u Crnoj Gori skoro i da nijesu postojali. Nakon tri decenije taj centar je postao zaboravljeno mjesto. Najpoznatija imena u zimskim sportovima u regionu počevši od legendarnog Bojana Križaja, obilazili su ove lokalitete i bili impresionirani ljepotama i mogućnostima koje pružaju za zimski i ljetnji turizam. Dijaspora je u više navrata iskazala ozbiljnu namjeru da participira u investicionim ulaganjima za valorizaciju ovih resursa, ali nijesu postojale pretpostavke od planskih i drugih za faktičku realizaciju ovih ideja.

Kosovo je pokazalo interesovanje u smislu prekogranične saradnje na realizaciji ovog međudržavnog projekta, ali politički ambijent nije bio povoljan za takvu saradnju. Vjerujemo da sada takvih smetnji nema. Ovaj projekat zadovoljava najstrože uslove održivog razvoja, energetske efikasnosti kao i uslove u okviru mehanizma čistog razvoja Kjoto protokola a njime će se obezbijediti i saradnja i interkonekcija sa susjednim zemljama.

Projekat bi bio kompatibilan i sa projektom Bjelasice čija je realizacija u

toku. Upravo ovih dana smo svjedoci da se na inicijativu najvećih međunarodnih turističkih adresa pristupilo regionalnom međusobnom povezivanju turističkih kapaciteta Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore, jer svaka od ovih zemalja, pojedinačno posmatrano, mali je prostor i nekompletna ponuda za ozbiljan međunarodni turistički nastup. Na tom fonu bilo bi racionalno povezivanje turističkih kapaciteta i potencijala u Crnoj Gori. U tom pravcu presudnu ulogu treba da ima Vlada i njeni organi.

Suviše dugo građani Rožaja slušaju velika obećanja, razne strategije, projekcije, razvojne studije i slične najave uspješnog razvoja, većeg živog standarda na dugi rok, a oni jednostavno ne mogu da prežive i podmiru osnovne egzistencijalne potrebe. Veliki broj danas građana Rožaja je na socijali.

Nije mi poznato angažovanje Vlade i njenih ministarstava, posebno Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva ekonomije, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja na valorizaciji ovih prvenstveno turističkih resursa Hajle i Štedima kao jednog kompleksa.

Sa tog razloga veoma je bitno da saznamo šta Vlada Crne Gore preduzima ili planira na konkretnoj i suštinskoj valorizaciji ovih za Rožaje najznačajnijih resursa čije bi benefite najbrže osjetili građani ove nerazvijene opštine, koju je zbog ekonomske situacije privremeno ili trajno napustilo preko 8.000 stanovnika, naročito veliki broj mladih ljudi nakon ukidanja viza.

Imao sam za cilj da ovim pitanjem i njegovim obrazloženjem ponudim bar neke naznake optimizma i postojanja mogućnosti izlaza iz sadašnje teške ekonomske i socijalne situacije, a to može da uradi samo Vlada. Sa velikom pažnjom očekujem odgovor Vlade Crne Gore na ovo pitanje, eventualne komentare, sugestije, savjete i konkretne mjere koje ćete nam ponuditi.

Zahvaljujem se na pažnji i razumijevanju i očekujem vašu podršku, gospodine predsjedniče Vlade.

Odgovor tražim u pisanoj formi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Braliću.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani poslaniče Braliću, vaše pitanje potencira potrebu valorizacije razvojnih potencijala kojim raspolaže opština Rožaje, prvenstveno turističkih resursa, kompleksa Hajle i Štedima. Prilika je da vama i javnosti predstavim dosadašnje planirane aktivnosti Vlade i lokalne samouprave na tom planu.

Kako ste istakli u obrazloženju vašeg pitanja, razvoj sjevernog regiona Crne Gore i opštine Rožaje nije samo od ekonomskog već i od demografskog značaja. Valorizacijom prirodnih, prvenstveno turističkih i poljoprivrednih potencijala na sjeveru Crne Gore mogu se ublažiti problemi nezaposlenosti, ekonomske zaostalosti i demografskog napuštanja sjevera. Sve prethodno se posebno odnosi na opštinu Rožaje. Zato stvaranje pretpostavki za ubrzani razvoj Rožaja i čitavog sjevera mora biti i jeste važno pitanje za Vladu i lokalne samouprave.

Nijesam saglasan sa vašim ocjenama da u prethodnom periodu Vlada, resorna ministarstva i lokalna samouprava nijesu bili angažovani na rješavanju egzistencijalnih pitanja za građane Rožaja. Pretpostavka razvoja bilo kog kraja su kvalitetne planske pretpostavke i odgovarajuća infrastruktura. Zato dozvolite da u odgovoru na vaše pitanje i kritičke ocjene u obrazloženju upravo tim aspektima posvetim posebnu pažnju.

Prošle godine 22. septembra usvojen je Prostorni plan Opštine Rožaje za period važenja 2012-2020 koji je usklađen sa Prostornim planom Crne Gore. Opština Rožaje je jedna od rijetkih u Crnoj Gori koja je prostornim planom definisala viziju razvoja za naredni dugoročni period. Shodno prostornom planu

i strategiji integralnog razvoja Opštine Rožaje, strateške grane privrednog razvoja su drvoprerada, šumarstvo, poljoprivreda i turizam. Predio Hajle i Štedima kao posebno interesantan za turističku valorizaciju, obuhvaćen je prostornim planom, a istim je predviđena izrada studije lokacije, prostor je rezoniran kao područje ekskluzivnog planinskog turizma, ne samo od opštinskog i državnog nego i od regionalnog značaja.

Opština Rožaje je nakon usvajanja Prostornog plana sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma dogovorila izradu lokalne studije lokacije planine Hajla, planinski masiv Hajla-Štedim, za koju će dio sredstava opredijeliti Vlada. Definisan je projektni zadatak koji predviđa plansko uređenje prostora od oko 2.400 hektara i uskoro se očekuje raspisivanje tendera. Završetak studije lokacije predviđen je za polovinu naredne godine. Studija lokacije omogućiće valorizaciju ovog vrijednog prostora. Dakle, stvaramo pretpostavke da testiramo, kako ste kazali, ozbiljnu namjeru dijaspore kao i drugih potencijalnih investitora da valorizuju resurse ovog predjela.

U odnosu na vaše komentare koji se tiču komunalne infrastrukture i brige države i lokalne samouprave, želim da istaknem da je u periodu od 2000. do danas za tu namjenu uloženo više sredstava nego za period od Drugog svjetskog rata do tada. Gotovo su obnovljene i rekonstruisane sve stare gradske ulice, izgrađen je značajan broj novih saobraćajnica, asfaltirano je oko 70 km seoskih puteva, kao i više od 10 km vodova za odvod fekalnih otpadnih voda i kanalizacija. Takođe je izgrađeno više seoskih vodovoda, više kilometara pješačkih staza i gradske rasvjete, izvršena je telefonizacija većeg broja sela. Istovremeno su sagrađeni objekti od posebnog značaja u oblasti obrazovanja, sporta i društvene infrastrukture. Stoga vašu kvalifikaciju o katastrofalnom stanju infrastrukture i neangažovanju Vlade i ministarstva na unapređenju uslova života doživljam prevashodno kao politički sud. Svakako, svjestan sam da u toj opštini i dalje postoje brojni infrastrukturni nedostaci i problemi koje

u narednom periodu treba otkloniti i kontinuirano stvarati uslove za unapređenje kvaliteta života građana Rožaja. U tom smislu Vlada je zajedno sa lokalnom samoupravom kao prioritetan projekat definisala rekonstrukciju i proširenje postojeće kanalizacione mreže i izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Tokom 2012. izgrađena je studija izvodljivosti za projekat otpadnih voda i vodosnadbijevanja Rožaja, za koju su sredstva opredjeljena od strane Investicionog fonda za Zapadni Balkan. Ministarstvo održivog razvoja i turizma priprema neophodnu tehničku dokumentaciju a kapitalnim budžetom države obezbijedena su sredstva za izradu elaborata procjene uticaja izgradnje postrojenja za pročišćavanja otpadnih voda na životnu sredinu i idejnog projekta za izgradnju postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže. Nakon izrade idejnog projekta predviđeno je da se finansiranje ovog kapitalnog projekta u iznosu od preko sedam miliona eura obezbijedi kroz IPA operativni program za regioanalni razvoj u iznosu 4.911.000, a preostali potreban iznos kroz kredit Evropske investicione banke.

Izgradnjom sistema za prečišćavanje otpadnih voda u opštini Rožaje poboljšaće se kvalitet vode, recipijenata otpadnih voda, rijeka Ibar, Ibarac i Lomnička rijeka, smanjiće se rizik od zagađenja podzemnih voda i stvoriće se bolji uslovi za valorizaciju turističkih potencijala područja opštine Rožaje. U oblasti vodosnadbijevanja opština Rožaje je u prethodnom periodu obezbijedila izradu glavnih projekata za rezervoar i primarni cjevovod. Uvažavajući preporuke Evropske investicione banke na bazi urađenih glavnih projekata i navedene studije izvodljivosti urađena je tenderska dokumentacija za izbor izvođača i nadzornog organa nad izvođenjem radova, na koju je Evropska investiciona banka dala saglasnost. Na bazi sprovedenog tenderskog postupka odabrani izvođač radova rok za izgradnju cjevovoda je 270 dana računajući od 01. jula ove godine kada ugovor postaje efektivan.

Voda koju građani Rožaja piju je dobrog kvaliteta. Kontinuirano se vrše

provjere kod nadležnih državnih institucija, a ispravnost i kvalitet potvrđuju studija izvodljivosti vodosnadbijevanja koju je radio VIG International, koju je finansirala Evropska komisija. Izradi novog vodovoda se pristupilo jer je studijom izvodljivosti vodosnadbijevanja opštine Rožaje utvrđeno da je isplativije na duži rok za opštinu Rožaje izgraditi novi sistem, nego ulaziti u održavanje postojećeg vodovoda zbog ogromnih gubitaka na primarnom vodovodu i visokih troškova održavanja mreže.

U cilju integralnog rješavanja problema otpada na nivou opština Berane, Plav, Rožaje i Andrijevića pokrenute su aktivnosti na izgradnji regionalnog centra za obradu otpada u Beranama na lokaciji Vasove vode. Opština Berane je uz podršku Svjetske banke objavila poziv za iskazivanje interesa za realizaciju projekta, koji je neuspješno završen zbog neodgovarajuće finansijske ponude. Tokom jula ove godine planirano je objavljivanje novog poziva za iskazivanje interesa za realizaciju ovog projekta. Takođe, u toku je izrada studije izvodljivosti za sagledavanje načina pripreme i transporta komunalnog otpada za potrebe opština Berane, Plav, Rožaje i Andrijevića koji će postupak odstranjivanja otpada obavljati u regionalnom centru za obradu otpada u Beranama. Sve ove aktivnosti upućuju da Vlada, resorna ministarstva i lokalna samouprava zajedničkim aktivnostima odgovorno i kontinuirano sistemski rješavaju brojna infrastrukturna ograničenja i unapređuju kvalitet života za građane Rožaja. Uz stvaranje infrastrukturnih i prostornih pretpostavki očekujemo i veće interesovanje investitora kako bi se stvorili uslovi za novo zapošljavanje i za dinamičan razvoj. Razvoj Rožaja i sjevera Crne Gore biće jedan od prioriteta Vladine politike i u narednom periodu. Zhvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Komentar, poslanik Izet Bralić.

IZET BRALIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče Vlade. Zadovoljan sam dijelom odgovora.

Ono što želim da pojasnim je da mi je najmanje bila namjera da politizujem pitanje koje zaista jeste čista ekonomija. Na žalost, činjenice su takve da je osam hiljada ljudi napustilo Rožaje, da imamo ugašene sve privredne kapacitete koji su postojali do 90-e godine i nakon vašeg odgovora mislim da će i građani da imaju malo više optimizma, a i ja se nadam i predlažem da nikako ne podnosite ostavku, ako će biti ispunjeno ovo sve što ste obećali.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Do 13. jula teško da se može ispuniti.

Idemo dalje, na redu je koleginica Azra Jasavić.

Predsjedniče, želite li Vi nešto oko kolege Bralića? Izvinjavam se.

Koleginica Jasavić u ime Kluba poslanika Pozitivne Crne Gore.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče,

Uvaženi gospodine Đukanoviću, da li višegodišnja izborna berza glasova, koja je prizvela aferu "snimak", prouzrokuje Vladi probleme u kadrovskoj politici, odnosno da li je to glavni uzrok što državna administracija nije depolitizovana, profesionalna, transparentna i efikasna?

U intervjuu "Pobjedi" koji ste dali u maju ove godine izjavili ste da je najveća opasnost po Crnu Goru paraliza administracije, kao i da crnogorski administrativni kapaciteti nisu dorasli izazovima sa kojima se Crna Gora kao dio savremene civilizacije danas suočava. Izjavili ste da možete objektivnije od svih ostalih na evropskoj političkoj sceni da objasnite kako to riješiti, odnosno

rekli ste da ste vi jedini čovjek na evropskoj političkoj sceni koji je bio premijer 90-ih kao i sada i da ovaj problem možete da sagledate bolje od drugih. Molim odgovor u pisanoj formi.

Po stupanju na dužnost u povratu, već ste toliko puta bili premijer, tražili ste kovertirane ostavke funkcionerima, ali nije poznato da li ste ih aktivirali. Naš predlog je da ih aktivirate, jer je očigledno da je velika nezaposlenost visokoobrazovanih ljudi koji su osjetili hipokriziju konkursa.

Afera "snimak" najbolje pokazuje kako je funkcionisala izborna berza glasova kroz zapošljavanje. Jedan zaposleni je trebalo da donese četiri glasa Demokratskoj partiji socijalista. Kroz socijalna davanja koja su povećavana u nevjerovatno velikim iznosima upravo u mjesecima pred parlamentarne izbore. Kroz moguće, naglašavam moguće, zloupotrebe MIDAS projekta i kroz moguće zloupotrebe Evropske investicione banke, što će utvrditi i nadležni državni organi kao i parlamentarna istraga po njenom okončanju. Evidentno je da ste ulagali novac u ime socijalnih davanja u onim opštinama gdje ste smatrali da novac treba uložiti gdje nijeste stajali kako treba. Dvadeset četiri godine ste vi u vrhu partije i vi ste zajedno sa vašim kolegama kreirali kadrovsku politiku, a time i našu administraciju. Kažete da je administracija paralizovana. Koliko godina treba vama da poklone građani Crne Gore i vašem užem timu da ta administracija više ne bude paralizovana? To je moje pitanje za vas.

Ko je odgovoran za odabir kadrova? I to je moje pitanje. Ne zaboravite, gospodine Đukanoviću, da ste vi 24 godine uglavnom bili taj koji je predlagao ovoj skupštini ministre, uglavnom. Svi dosadašnji ministri vaš su izbor. Vama je poznato da je Evropska komisija zbog loših iskustava u pregovaračkim procesima sa zemljama centralne i istočne Evrope negdje 1995. godine u Madridu usvojila jedan od novih kriterijuma za pristup Evropskoj uniji, a to je depolitizovana, profesionalna, efikasna i transparentna administracija. Vama je poznato da u svim izvještajima o napretku nama se ukazuje na loše

administrativne kapacitete. Smatram da je bilo dovoljno vremena da izvršimo modernizaciju naše administracije po horizontalnom i vertikalnom nivou.

Vaši navodi, dozvolite da budem slobodna, a ne uvredljiva, da je administracija nesposobna, za mene su uvredljivi kao i za administraciju, kao i za naše građane. Pošteno je da kažete da vrh Demokratske partije socijalista je kreirao sistem koji ne njeguje kreativnost, inventivnost, integritet i slobodu. Nisu zaposleni u državnoj administraciji krivi što su se zapošljavali na način kako je dokumentovano u aferi "snimak", nije to njihova odgovornost. Odgovornost je isključivo u vrhu vaše partije. Vi ste kreirali takvu politiku. U javnim ustanovama rade državni činovnici koji su veoma sposobni, spretni i vrijedni. Njih treba očuvati, ojačati, pružiti podršku kako bi institucije funkcionisale. U datoj situaciji kakvu ste vi u DPS-u kreirali oni ne mogu da daju bolje rezultate, jer vrh vaše partije koja upravlja upravo tom administraciom, po meni, ne prepoznaje vrijednosti našeg službenika i ne zna na kvalitetan način da cijeni njegov rad. Vaši ministri smatraju da je dovoljno da daju plate zaposlenima i da ih eventualno uključe u partiju, Demokratsku partiju socijalista.

Usljed ovih razloga zapošljeni vremenom gube motivaciju, čime se obesmišljava njihovo djelovanje. Mi moramo depolitizovati našu upravu. Mi moramo u institucije da uvedemo princip dobre organizacije, mudrog upravljanja i, prije svega, princip odgovornosti. Sam princip odgovornosti, kao što znate, ima dva lica. Oni koji ne rade svoj posao neka snose odgovornost, a oni koji ostvare rezultate moraju biti nagrađeni.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolegice Jasavić.

Predsjednik Vlade Đukanović.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovana poslanice Jasavić,

Političko tržište ili, kako vi kažete, izborna berza glasova karakteristika je svakog demokratskog društva. Vjerujem na zadovoljstvo svih nas, Crna Gora pripada tim društvima višestranačke parlamentarne demokratije već gotovo 23 godine. Ne vidim posebno međuzavisnost izbornih procesa u višestranačkim demokratijama kakva je Crna Gora i fenomena kojeg ste definisali kao aferu "snimak". Prije bih rekao da je, zovimo je onda tako, afera "snimak" produkt tipično balkanske političke iluzije da se do izbornog uspjeha može doći manipulacijom. Manirima slabića, svjesnog da nije u stanju da se biračima predstavi novim kvalitetom, stoga opredijeljenog da svoj hendikep pokuša nadomjestiti diskreditovanjem političke konkurencije. Tako su "snimak" i razni drugi snimci postali manje-više obavezan dio folklora svake predizborne kampanje.

Bez obzira na, ubijeden sam, dijametralno različitu percepciju ovog problema među nama, vjerujem da smo saglasni da je za dalji demokratski razvoj naše zajednice najvažnije da pokazuje kapacitet da aktivira sve kontrolne mehanizme pravne države, ustanovi činjenice i tako učvrsti povjerenje domaće javnosti i međunarodnih partnera u funkcionalnost i efikasnost naših institucija i pravednost crnogorskog društva. Zato na ovom mjestu želim da izrazim neslaganje sa vašim ponovljenim definitivnim sudovima o zloupotrebama domaćih i međunarodnih sredstava u političke svrhe prije nego što nadležni državni organi koje smo pozvali upravo iz ovog parlamenta ili nadležna radna tijela ovog parlamenta koja smo formirali, ne saopšte činjenično stanje u odnosu na izrečene sumnje.

Takođe, ne vidim da je organizovanje tokom posljednje decenije uglavnom redovnih parlamentarnih predsjedničkih izbora dominantan izvor

problema koji ste opisali kao politizovanu, neprofesionalnu, netransparentnu i neefikasnu administraciju. Pošto ste se u obrazloženju ove ocjene pozvali i na moj intervju u Pobjedi od 21.maja o.g, podsjetio bih da sam tom prilikom o slabostima crnogorske administracije govorio prije svega u kontekstu izvjesnog zastoja u realizaciji razvojnih projekata u raznim oblastima, istovremeno odgovarajući na naglašeno interesovanje dijela domaće i međunarodne javnosti za razloge političkog poziva najodgovornijem dijelu državne administracije da spremnošću da doprinesu personalnim promjenama pospješe proces uzdizanja kvaliteta rada javne uprave na viši nivo. Tom prilikom pomenuo sam da su se neke od promjena pokazale učinkovitim u ostvarivanju najvažnijeg parcijalnog cilja Vladine ekonomske politike - konsolidacije javnih finansija.

Zahvaljujem vam na preporuci koju ste dali da se te ostavke prihvate. Kao što znate, poziv za ovakvu participaciju višeg nivoa državne administracije je zapravo poziv na solidarnost, na političku solidarnost svih ljudi koji na bilo koji način učestvuju u kreiranju ili u implementaciji državne politike. Zbog toga su te ostavke, zovimo ih tako, takođe jedan otvoren proces u kojem je svako svojom spremnošću na podnošenje ostavke dao za pravo predsjedniku Vlade i ministrima da u svakom trenutku kada dobiju kvalitetniju personalnu ponudu može aktivirati tu ostavku i na taj način unaprijediti rad administracije.

Da budem veoma određen, ne mislim, dakle, da su izborni procesi i permanentne promjene u administraciji uzrok njene nedovoljne profesionalnosti i efikasnosti. Naprotiv, ubijeđen sam da je proces obnove administracije bio i jeste i neminovan i blagotvoran, u crnogorskom društvu i dodatno, jer kod nas za razliku od drugih eksjugoslovenskih republika od 90-tih na ovamo nije bilo radikalnih političkih zaokreta, time ni radikalnih promjena u administraciji. Umjesto toga, mi smo imali permanentan proces obnavljanja administracije i uvođenje u njen sastav mlade visokoobrazovane generacije. Naravno da znam za princip depolitizovane administracije Evropske unije na koji ste i sami

Podsjetili, posebno da i bez podsjećanja Evropske unije znamo da imamo potrebu da i u administraciji kao i u svim sferama crnogorskog društva obezbijedimo veći nivo profesionalnosti. Vjerovatno bismo se mogli složiti i oko toga da li imamo onaj nivo profesionalnosti u administraciji i drugdje koji bi nam davao pravo da zaključimo da je stanje dobro i da promjene nijesu potrebne. Vjerujem, dakle, da smo saglasni oko toga. A to što ni taj segment crnogorskog društva nije na željenom nivou kao ni mnogi drugi, posljedica je niskog stepena ekonomske i demokratske razvijenosti našeg društva, kao sastavnog dijela nerazvijenog balkanskog regiona. Vjerujem da bismo se i oko toga mogli složiti bez obzira na partijsko-političke razlike, riječju ne može administracija biti bitno drugačija od ukupnog stanja društvenih kapaciteta koji su uvijek nepogrešiv odraz nivoa ekonomskog i demokratskog razvoja jedne zajednice. Ne bih se takođe složio sa vašom ocjenom da je problem u tome da je Demokratska partija socijalista dugim trajanjem na vlasti kreirala ambijent koji je favorizovao nekreativne, neinventivne i neradnike. Kada bi to bilo tačno, mi bismo lako riješili taj problem, lako bismo riješili taj problem. Plašim se da je problem ovakav kakvim sam ga opisao u prethodnom dijelu odgovora. Dakle, da mi imamo nivo profesionalnosti i u administraciji onakav kakav imamo i u zdravstvu, i u školstvu, i u kulturi, i u politici, i u privredi, i u preduzetništvu, i u svim oblastima, a on je tačno onakav kakav je nivo našeg demokratskog razvoja. Dakle, tu se uvijek možemo vratiti onoj staroj dilemi da li ćemo čašu vidjeti kao polupunu ili polupraznu. Mi ne možemo van Balkana i njegovih dosadašnjih istorijskih dometa, ali možemo sa zadovoljstvom konstatovati da danas u odnosu na Zapadni Balkan prednjačimo korak - dva. Važno je ipak da je Vlada Crne Gore veoma odlučna da daljim reformama javne uprave i obrazovnog sistema uz sve brojnije programe međunarodne saradnje i transfere pozitivnih primjenljivih iskustava uspješno savladava uočene deficite i da sudeći po dobroj dinamici naše evropske i evroatlantske integracije ipak

uspjeva da izbjegne njihov loš uticaj na tempo društvenog razvoja. Dakle, ipak, uz poželjnu samokritičnost koju sam i sam izrekao i kojoj ste se pridružili, naravno svako iz svog ugla adresirajući odgovornost za stanje koje imamo u Crnoj Gori, ali moramo ipak, vjerujem, podijeliti zadovoljstvo da je u ovih sedam godina Crna Gora po ocjeni naših zahtjevnih međunarodnih partnera napravila značajan iskorak. To smo napravili mi, to nije napravio niko umjesto nas, sa tom administracijom.

Dakle, to će posebno biti važno u predstojećim etapama našeg ekonomskog i demokratskog razvoja i integracija na čiji će tempo presudno uticati sposobnost državne politike i administracije da donosi i realizuje pravovremene i promišljene odluke. Zato je ovo prilika da ponovim otvorenost Vlade da u svoje timove uključi svakog obučenog pojedinca, nezavisno od njegovog političkog opredjeljenja, naravno uz podrazumijevajuću lojalnost državnim interesima Crne Gore.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Koleginica Jasavić, komentar.

AZRA JASAVIĆ:

Uvaženi predsjedniče, zahvaljujem.

Poštovani gospodine Đukanoviću, vi ste u odgovoru naveli da stepen razvoja i efikasnosti naše administracije zavisi od nivoa ekonomskog i demokratskog razvoja Crne Gore, pa je moja konstatacija da je taj ekonomski i demokratski razvoj upravo kreirala Demokratska partija socijalista kao vodeća partija u posljednje 24 godine. Vaše obrazloženje, po meni, nije utemeljeno na prihvatljivim činjenicama, sa pozicije višedecenijskog predsjednika Vlade čini mi

se pokušavate da abolirate sebe. Čuveni francuski filozof Volter napisao je - Odgovorni smo za ono što radimo, ali i za ono što ne radimo. Samo društvo u kojem pojedinac zavisi od institucija, a ne obrnuto je uređeno i napredno društvo, kreatori problema ne mogu da budu i oni koji ga rješavaju. Oni koji kreiraju problem mogu samo da prodube problem.

Vi ste u navedenom intevjuu naveli da ste se početkom 90-tih suočili sa administracijom koja je opstruirala privatne inicijative i preduzetništvo. Mi vam kao višestrukome povratniku na mjesto premijera poručujemo da crnogorsko društvo sada se upravo suočava sa administracijom koja opstruira borbu protiv korupcije na visokom nivou i organizovanog kriminala, a pred otvaranjem smo poglavlja 23 i 24. Ako se nećete složiti sa tim konstatacijama da se radi o opstrukciji onda se radi o nedovoljnoj sposobnosti administracije da se uhvati u koštac sa organizovanim kriminalom i korupcijom, a to je prvo i osnovno pitanje za otvaranje poglavlja 23 i 24. Niko ne spori vaše liderske sposobnosti, ali modernoj, novoj Crni Gori zbog nezavidne situacije u kojoj se našla je potreban tim lidera. Balkanske lidere bespogovorno slijede i vas bezpogovorno slijede, to je definitivno, a tim lidera koji je potreban Crnoj Gori mora imati prvog među jednakima koji dozvoljava članovima svog tima da slijede sami sebe. Na taj način oni mogu da slijede i inventivnost svoju, i kreativnost, i integritet, i slobodu, dajući sve najbolje građanima i zemlji kojim rukovode. Znam da u institucijama ima ljudi koji su profesionalci od integriteta, zbog čega zabrinjava izjava vašeg potpredsjednika, ministra pravde, da institucije „ako ne dobiju nalog od predsjednika Vlade, potpredsjednika Vlade ili ministra vrlo često zaborave što je osnovni prioritet pa zaborave da sarađaju između sebe, razmenjuju podatke ili zajednički sprovode akcije“. Ako su u Rimskoj imperiji svi putevi vodili u Rim to je bilo logično, ali ono što je nelogično je da u Crnoj Gori svi putevi vode ka vama i ka vrhu Demokratske partije socijalista, umjesto ka crnogorskim institucijama koje su ustanovljene Ustavom i zakonima ove zemlje,

koje moraju donositi odgovornost. Konačno se mora koncentracija moći koja je u rukama vrha Demokratske partije socijalista preseliti na odgovorne ljude u institucijama i moramo im pokloniti povjerenje, ako prije toga napravimo fer i demokratske izbore, da ljudi u institucijama koji su prvi ljudi donose odluke. Nema potrebe da politička partija, Socijaldemokratska partija ili Pozitivna ili Demokratska partija socijalista donosi odgovore i odluke umjesto institucija. Definitivno zabrinjava, možda se nećete složiti, da je moć prevelika koncentrisana upravo u rukama vrha Demokratske partije socijalista, bez obzira na izborne rezultate koje je ta partija ostvarila pod ovim uslovima pod kojima je bačeno zrno sumnje na sve ovo što se dešava oko afere "snimak". Možda vi niste svjesni uticaja koji vršite na crnogorske institucije, možda i niste, ali on je poguban, to je moje mišljenje, to je naše mišljenje.

Pozitivna Crna Gora nema fascinacije nijednom ličnošću, pa ni vašom, to je definitivno. Ali, mi jasno sagledavamo systemske probleme koje sve konstruktivne snage ove zemlje moraju rješavati kroz otvoreni dijalog i snagu argumenata. Pri tom ne mislimo samo na opoziciju, jer znamo da i u redovima vaše partije ima dovoljno kapaciteta za uočavanje ovog problema o kome ja sve vrijeme govorim. Ne želim da kažem da ste vi problem, ali dio problema svakako jeste i moramo svi zajedno naći rješenje za Crnu Goru, u konstruktivnom dijalogu kroz argumentovanu raspravu naše institucije moraju biti jače.

Poštovani predsjedniče Vlade, o svemu što ste činili dobro pa i loše za 24 godine, sud će donijet narod i istorija, neće vam pripasti ni djelić lovorika koji ne zaslužujete, niti će vam se umanjiti i zrno dobra koje ste napravili. To je pravedan sud.

I na kraju, predsjedniče, u duhu one narodne „Putuj, igumane, a za manastir ne brini“, Pozitivna vam poručuje: Ako ne shvatite značaj borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije, jer je to odsudna bitka koju bje Crna Gora

u ovom momentu, mi vam poručujemo – putujte, predsjedniče, za Crnu Goru ne brinite, Crnu Goru ima ko da čuva. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Znate kako, iz Crne Gore niko ne ćera nego svi ostaju, a iz manastira se ne može otići, iz Crne Gore ne. Ta metafora ima jednu nezgodnu činjenicu, znate, kad odete iz manastira možete otići đe oćete, a kad odete iz Crne Gore onda ste otišli iz države. To je malo drugačija metafora. Vrlo je nezgodna ta metafora za građane Crne Gore.

Izvolite, kolega Periću.

SRĐAN PERIĆ:

Proceduralno.

Prije svega, predsjedniče, da vam uputim otvorenu kritiku da niste omogućili dovoljan nivo reda dok je koleginica Jasavić postavljala pitanje, a na to vas je obavezivao takođe džentlmenški manir. Kad je riječ o koleginici Jasavić i njenoj metafori o putovanju, govori se prije svega o metafori i o aluziji, a ne o bilo kakvom protjerivanju bilo koga. Prosto da to potcrtamo i da ne spuštamo nivo diskusije na tu ravan. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja mislim da sam pomogao više od vas koleginici Jasavić, dva puta sam zvonio, a možemo provjeriti na snimku. Dva puta sam lupao o zvono, provjerićemo, znači ipak sam brinuo o koleginici Jasavić. Da se ne bi pogrešno shvatilo, pomogao sam da se metafora odnosi na političku kvalifikaciju a ne na Crnu Goru, jer “putuj iz Crne Gore“ je metafora koja je zvučila nezgodno, a to je rečeno. Ja sam htio da pojasnim da nije to bila ideja, nego je ideja, jednostavno, politička poruka. Bez ikakve zle namjere to sam uradio prije nego što se javi

premijer, da bi on mogao do kraja reći svoj dio prava na komentar. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Evo nekoliko komentara na niz ocjena koje je gospođa Jasavić iznijela u svom komentaru mog odgovora.

Dakle, ne slažem se sa vašom ocjenom da je za aktuelni nivo ekonomskog i demokratskog razvoja Crne Gore odgovorna Demokratska partija socijalista. Podsjetiću vas, Demokratska partija socijalista je početkom devedesetih došla na vlast u Crnoj Gori, u trenutku kada je Crna Gora bila najmanje ekonomski razvijen dio prethodne zajedničke države. Na ovaj način, naravno, ne bih želio da odgovornost za taj nivo razvoja adresiram na onu generaciju post ratnih rukovodilaca u Crnoj Gori, koji su mnogo toga dobro učinili za Crnu Goru. Kazao bih da je taj nivo razvoja Crne Gore izraz jednog kontinuiteta, da kažem veće posvećenosti Crne Gore borbama za nacionalno, socijalno oslobođenje, za očuvanje svog identiteta, antifašističke borbe, dakle borbe koja je trebalo da obezbijedi Crnogorcima, pod tim podrazumijevam sve građane Crne Gore, osnovnu prepostavku njihovog slobodnog života. U ovom periodu od devedesete do danas Demokratska partija socijalista, naravno, nosi najveći dio odgovornosti za sve što se događalo u tom periodu, posebno u ovom nakon obnove nezavisnosti. Bruto društveni proizvod u Crnoj Gori je porastao za dva puta, plate i penzije su porasle za dva puta, nezaposlenost je na najnižem nivou u regionu, daleko od svega onoga što bismo željeli, ali smo spremni da ponesemo odgovornost za ono što su naši realni učinci u prethodnom periodu.

Dakle, ipak, vraćam se osnovnoj ocjeni. To gdje je Crna Gora danas i zašto nije na višem nivou razvoja posljedica je mnogo komplikovanijih istorijskih okolnosti, siguran sam poznatih i vama i meni.

Drugo, ne pada mi na pamet da mogu abolirati odgovornosti niti Demokratsku partiju socijalista niti sebe. Kao što sam vam rekao, vrlo sam

ponosan na to da sam sedam puta u ovoj državi bio premijer i apsolutno spreman da ovdje do posljednjeg dana svog života saslušam riječ crnogorske javnosti o tome kako sam obavljao javne poslove za koje su oni dali svoje povjerenje. Znači, ne morate uopšte da zebete oko toga, nemam iluziju da možemo biti abolirani od odgovornosti i vrlo ponosno nosimo tu odgovornost i vrlo smo spremni i danas i u budućnosti da polažemo račune za sve što smo radili u Crnoj Gori.

Jednako tako smo spremni da nosimo teret odgovornosti i za ove izazove koje ste posebno potencirali. Kao što smo bili u stanju da nosimo odgovornost za izazove izbora između rata i mira, za izazove oko državno-pravnog statusa, za izazove oko izbora strateškog puta u budućnost nakon nezavisnosti, tako smo i danas apsolutno spremni da nosimo teret odgovornosti za uzdizanje pravne sigurnosti u Crnoj Gori na viši nivo. To sam više puta javno rekao, ne doživljavamo kao imperativ Evropske komisije. Mi mislimo da je logičan prioritet, kada je Evropska komisija i Evropska unija došla do svog širenja na prostoru zapadnog Balkana, da je logičan prioritet vladavina prava. To je logičan prioritet, jer je ovo onaj region koji je prošao kroz ratove i koji još uvijek prolazi kroz tranziciju i u kojem, po definiciji, na kojem god dijelu zemaljske kugle se takav region našao, ne možete imati zadovoljavajući kvalitet vladavine prava. Zato smo apsolutno spremni da nosimo taj teret odgovornosti, kao što sam maločas kazao, niko drugi do mi smo pripremili akcione planove koji će sutra biti usvojeni i koji će poslužiti kao osnov za odlučivanje naših evropskih partnera po datumu otvaranja pregovora o poglavljima 23 i 24 sa Crnom Gorom.

Dakle, bez obzira na autoritet autora, nikada se ne bih složio da tim da kreatori problema ne mogu biti nosioci rješenja. Znači, svi mi pomalo i kreiramo probleme i pomalo rješavamo probleme, razlikujemo se samo po tome što neko više kreira probleme, neko više rješava probleme. Ili možda još se drastičnije razlikujemo po tome što neki ne učestvuju ni u čemu, pa prema tome ne mogu

učestvovati ni u kreiranju problema, svakako nikada neće biti dio bilo kakvog rješenja.

Nema nikakve smnje da sam radeći ovaj posao sigurno i uticao na stvaranje određenih problema, ali vjerujem, kako ste i sami kazali, da će sud istorije sa bilo koje distance objektivizirati šta je moj doprinos problemima, a šta je moj doprinos rješenju tih problema.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ima jedan problem koji ne možete riješiti.

MILO ĐUKANOVIĆ:

A to je problem vremena.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne, sigurno, ali sa slikom na javnom servisu ima dosta smetnji, tako da znate, ali vas čuju.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Mislim da je važnije da se mi čujemo ovdje, pa javni servis će naći načina da prevaziđe taj problem, ako mu to bude zanimljivo. I završavam svakako.

Govorili ste o važnosti i potencijalima zloupotrebe lidarske pozicije. Dakle, ne moramo oko toga imati istu percepciju. Bio sam u prilici da se nešto duže od vas bavim politikom i zbog toga sam apsolutno uvjeren da je snaga lidera i u najdemokratskim zajednicama, dakle ne govorim o Balkanu, govorim o najrazvijenijim demokratskim državama Evrope, od presudne važnosti za tempo razvoja svake demokratske zajednice. Najpogubnije jednoj zajednici što se može dogoditi, a mogli bismo suditi možda na bazi nekih iskustava do kojih možemo dobiti golim okom, najpogubnije što se jednoj zajednici može

dogoditi je kada ostane bez leaderskog vođstva. Slažem se i sa vama da nije mala opasnost da leaderska pozicija bude zloupotrijebljena. Mogu vam vrlo otvoreno priznati, dakle u nedemokratskim zajednicama ili zajednicama koje su tek u postupku demokratskog razvoja te opasnosti su uvećane. Te opasnosti su na Balkanu, pa i u Crnoj Gori bile posebno uvećane tokom posljednje decenije XX vijeka kada smo življeli između rata i mira.

Vrlo sam ponosan i na to što nijesam, da kažem, podlegao tom iskušnju i nijesam zloupotrijebio svoju leadersku poziciju u tom trenutku. Danas su opasnosti mnogo manje zahvaljujući institucijama koje rade posao uključujući i ovaj parlament. Zato sam zaista ubijeđen, ko god bio premijer, predsjednik, predsjednik Parlamenta, ko god bio u poziciji da bude lider daljeg demokratskog razvoja Crne Gore, da mu se neće dozvoliti da zloupotrijebi kapacitet lidera, da zloupotrijebi tu poziciju na štetu nacionalnih interesa Crne Gore.

I finalno. Govorili ste o tome da se u DPS-u i SDP-u donose neke odluke koje svjedoče o nedemokratskom karakteru našeg društva, koje na taj način... (Upadica). Rekli ste i SDP-u. Izvinjavam se ako sam vas pogrešno čuo, čini mi se da sam vas dobro čuo. Možda vam je izmaklo, ali provjerićemo.

Uzmimo DPS. Hoću da vam kažem sljedeće, da zaista ne sjećam se da je na bilo kom organu DPS-a nekada bila neka državna odluka. Ne sjećam se. Mi zaista vrlo često radimo, vrlo često razgovaramo o političkim pitanjima, prije svega o kreiranju ambijenta za realizaciju politike za koju smo dobili povjerenje. Dakle, sa punim povjerenjem prema institucijama koje treba da obave svoj posao. One ga obavljaju onoliko efikasno i onoliko kvalitetno, oko toga smo se složili u prvom dijelu naše diskusije, koliko mi imamo realno potencijala u Crnoj Gori. On je nedovoljan, ali nije za potcjenjivanje. On je rastući i mislim da treba da pokušamo da na ovom mjestu uradimo da homogenizujemo naše kapacitete. Ja želim zaista da vam još jednom ponovim, vrlo sam siguran da svi kreative, najkreativniji, najpametniji, najradniji kapaciteti Crne Gore nijesu u

DPS-u. Vi biste to sigurno oštrije kvalifikovali, hajde da ja kažem ovako, ali ubijeđen sam potpuno da bi bilo jako korisno za sve nas ukoliko bismo mogli iskoristiti kapacitete svih parlamentarnih partija i ne samo parlamentarnih partija nego cijelog društva Crne Gore, da osnažimo naše institucije da obave posao u interesu svih nas. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. Eto i koncenzus.

Kolega Kaluđerović. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Znam da jeste proceduralno malo tjeskobno, ali jednostavno ne vidim drugačijeg načina da obezbijedimo da ne može proći da jedna informacija koja se čula od premijera u razgovoru sa kolegicom Jasavić, koju je saopštio, ako Parlament to otčuti ispašće da se sa time saglašavam. Dakle, premijer je rekao, podsjećajući na poznatu informaciju iz javnosti, da je, ako se ne varam, krajem prošle godine pozvao oko 500 nosilaca rukovodnih funkcija u državnoj administraciji da podnesu ostavke i tada smo to doživjeli kao akt koji će pomoći Vladi da proceduralno što prije iznova to reguliše. Međutim, premijer je rekao da te ostavke sada drže za razne potrebe, dakle šest mjeseci nakon toga. To je ne samo nezakonito nego duboko nedemokratsko stanje koje nema uporište ni u jednom propisu u Crnoj Gori. Kada stvari tako stoje, mislim da se tako nešto ne može čuti u parlamentu a da parlament ne odreaguje na odgovarajući način. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Kaluđeroviću,

Molim vas, ovo je bio komentar na izlaganje premijera. Moram reći da bih ja, na primjer, s njim vodio vrlo rado diskusiju o efektima vlasti 1945-1990. i efektima vlasti 2010-2013, a ne vodim, a mislim da je to mnogo važnije od 500 ostavki. Prema tome, moramo poštovati pravo premijera da saopšti svoj stav, to nije stav Parlamenta nego premijera i Vlade. Premijer govori u ime čitave Vlade, mi to moramo poštovati, sviđalo se nama ili ne, kao što tražimo da premijer poštuje ovaj parlament, što on to kao što vidite uredno radi i saopštava svoje stavove.

Premijerski sat je takva forma da može biti ovo što omogućujemo, dozvolili smo po minut više kada je trebalo da se razjasnimo, ali bočno nemamo pravo na to, ni vi ni ja. Prema tome, premijeru, želite li koji minut više? Evo, izvolite, to oko ostavki da razjasnimo, jer ste vi upotrijebili, pa da mu damo priliku da odgovori.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Ja sam u odgovoru na inicijalno pitanje gospođe Jasavić bio veoma precizan. Kazao sam da je riječ o političkom pozivu, ništa dalje od toga. Veoma sam ozbiljan čovjek koji jako poštuje pravni sistem ove države, ali to ne znači da kao političar nemam pravo da kažem da sam nezadovoljan efikasnošću donošenja odluka u administraciji, da to smatram važnim uzrokom zastoja u razvoju čiji bismo tempo mogli obezbijediti uprkos globalnoj ekonomskoj krizi i da nakon takve konstatacije povučem politički potez koji mogu povući. Ako ga ne povučem, onda znači da sam se složio, došao sam zato što mi je stalo da budem premijer, pa ću nastaviti dalje da neefikasno radim. Ne pada mi na pamet. Šest puta sam bio premijer, a sedmi put sam došao da vidim da li možemo da uradimo nešto bolje na planu razvoja i zaključio da sa tom administracijom, čini mi se da taj zaključak dijelimo, neće biti baš najlakše. Zbog

toga sam uputio politički poziv i zahvalan sam ljudima iz administracije koji su, da kažem, takav imput razumljeli i učinili gest koji nam je obezbijedio da napravimo već veoma solidan nivo obnove u administraciji. Veoma solidan nivo, i da kao rezultat toga, maloprije sam rekao, imamo i prve efekte na planu finansijske konsolidacije i ubrzavanje realizacije razvojnih projekata.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade. Evo, razjasnili smo taj element.

Nijesmo se složili, ali jesmo razjasnili.

Još jedna dama u našem parlamentu, dobro je da su danas dame više u Premijerskom satu i onda imamo bolju intonaciju Premijerskog sata.

Izvolite, kolegice Dragičević, u ime Kluba poslanika albanske partije, Forca, DP, HGI-a i LPCG.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče Skupštine. Pozdravljam sve prisutne, pozdravljam građane Crne Gore.

Gospodine predsjedniče Vlade, moje pitanje upućeno vama je, u stvari, jedna poslovna ideja koja bi bila, po mom mišljenju, efikasna za Crnu Goru, a i zaposlila bi određeni, nemali broj ljudi. Smatram da bi veoma dobar poslovni potez i veoma opravdano ulaganje koje bi veoma brzo bilo isplativo bilo da aerodrom Podgorica, pored toga što je putnički, preraste u regionalni aerodrom. Šta mislite o ovome?

Obrazloženje: Regionalne aerodrome koriste avioni iz raznih gradova, zemalja i kontinenata kao stanicu gdje ostavljaju robu, odnosno teret iz raznih zemalja i uzimaju teret za razne zemlje i kontinente. Nisu aerodromi građeni, samo za putnike već i za teret, a Podgorica ima veoma dobru geografsku lokaciju na Balkanu i u Evropi da tu bude regionalni aerodrom. Pored toga, ima i

veliku površinu gdje može da se širi, a to nemaju aerodromi u okruženju tj. aerodrom Dubrovnik i naš aerodrom u Tivtu. Živimo u vremenu kada nam ništa više nije daleko, a posebno sve vrste voća i povrća sa naglaskom na ono iz dalekih i egzotičnih zemalja. U stvari, posebno za taj teret sada se sve više koriste avioni. Nije svako voće banana, pa da može putovati brodovima. Ima one robe koja ne može podnijeti dug put od proizvođača do potrošača, a potrošač je traži. Na koncu konca tako bi i naši proizvođači mlijeka i mliječnih proizvoda i voća i povrća prije izašli na europsko, a zašto ne i na svjetsko tržište. Naravno, ovo sve u suglasju sa međunarodnim uredbama o zračnom prometu. Sigurno da je jeftinije ulagati kada se već nešto ima, a ne kretati od livade. Sigurna sam da će sa ovim i ovakvim prijedlogom prije se naći zakupac aerodroma. Treba napraviti sve potrebne studije i posebice studiju isplativosti. Budućem zakupcu koji mora biti renomiran ne dati na više od 30 godina zakup, a samo može dobiti do 50%, a ostalih 50% da je vlasnik država. S obzirom da je aerodrom strateški objekat jedne države, zadržali bismo ga, unaprijedili, modernizirali i bio bi naš. O efektu zaposlenja radne snage i otkupu poljoprivrednih proizvoda da i ne govorim. Tu bi se u velikom broju zaposlili ljudi iz poljoprivrede i saobraćaja, transporta, ukrcaja i iskrcaja roba. Posebno moram naglasiti, nisam ovu ideju dala ministrima saobraćaja, poljoprivrede, rada, održivog razvoja jer sam mišljenja da to niko od njih ne može sam iznijeti, već moraju biti svi zajedno da bi ovo uspjelo. Zahvaljujem na vašoj pozornosti.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolegice Dragičević.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovana poslanice Dragičević, zahvaljujem na vašem pitanju koje se

tiče prioritetne posvećenosti Vlade stvaranju novih razvojnih šansi i podsticanju dodatnog zapošljavanja. Više puta sam isticao da ova Vlada mora biti prepoznata ne prevashodno po rješavanju postojećih ekonomskih problema već po realizaciji razvojnih projekata. Posebno mjesto na listi razvojnih projekata zauzimaju inicijative koje se odnose na unapređenje infrastrukture i saobraćajne povezanosti kako bismo Crnu Goru učinili dostupnom i povezanom sa međunarodnim tržištem. To je preduslov povećanja konkurentnosti naše ekonomije i ubrzanog razvoja. U tom kontekstu razvoj aerodromske infrastrukture kao dijela ukupne saobraćajne infrastrukture predstavlja prioritet.

S pravom ste istakli obrazloženje vašeg pitanja, da aerodrom Podgorica, pored dobre geografske lokacije, ima u neposrednoj blizini zemljište koje može biti stavljeno u funkciju daljeg razvoja. Aerodrom Podgorica je kategorisan kao međunarodni aerodrom, registrovan za prevoz putnika, kao i za prevoz tereta. Sadašnji kapaciteti magacina su limitirani i ograničavaju mogućnost da aerodrom Podgorica preraste u međunarodnu vazdušnu luku za pretovar tereta.

Master planom razvoja aerodroma do 2030. koji je Vlada usvojila 21. jula 2011. godine definisana je lokacija i utvrđene su smjernice za izgradnju novog kargo terminala. Razvoj novog kargo terminala mogao bi aerodrom Podgorica pozicionirati kao regionalnu avio luku za prevoz robe. Razvoj kargo terminala može se posmatrati i u kontekstu razvoja i promovisanja intermodalnog saobraćaja tj. uvezivanja pomorskog, drumskog i željezničkog saobraćaja, posebno uvažavajući okolnost da željeznička pruga i drumski put povezuju našu najveću luku Bar i aerodrom Podgorica.

Vlada Crne Gore, svjesna značaja razvoja kargo terminala na aerodromu Podgorica, intenzivno radi na privlačenju strateških partnera, pri čemu se vodi računa da oni imaju iskustva u avio saobraćaju i već razrađeno tržište prevoza tereta, da poznaju tehnologiju izgradnje i eksploatacije kargo terminala, što bi sve zajedno bilo garancija uspjeha ovog projekta i umanjilo potencijalne rizike

investiranja. Potencijalni modeli saradnje na razvoju ovog projekta sa strateškim partnerima su javno-privatno partnerstvo, koncesija, ugovori o komercijalno-tehničkoj saradnji, kao i investiranje uz finansijsku podršku međunarodnih finansijskih institucija.

Polazeći od navedenog i imajući u vidu značaj projekta po ukupni razvoj investicione klime, privrede i zapošljavanja u Crnoj Gori, koje efekte između ostalog navodite u obrazloženju vašeg pitanja, informišem vas da se na temu razvojnog projekta kargo terminala i osnivanja tzv. regionalnog centra za zemlje Zapadnog Balkana na aerodromu Podgorica, već razgovaralo sa potencijalnim zainteresovanim investitorima, konkretno kompanijom Azerbejdžan erlajns koja je vlasnik i upravlja kargo terminalima u više evropskih gradova. Razgovori su vođeni na najvišem nivou od strane potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku gospodina Vujice Lazovića za vrijeme boravka delegacije Republike Azerbejdžan predvođene predsjednikom Alijevim u Crnoj Gori u martu 2013. godine. U najskorije vrijeme očekuje se i posjeta predstavnika ove kompanije menadžmentu Javnog preduzeća "Aerodromi Crne Gore" i preciziranje eventualnih planova na razvoju projekta.

Na kraju, još jednom želim da istaknem da sam svjestan važnosti i potencijala ovog projekta. Obim i značaj robnog saobraćaja će se vremenom samo povećavati. Na ovo upućuju i referentne studije. Crna Gora treba da iskoristi šansu i postane regionalni centar za prevoz, pretovar i skladištenje tereta, kao što smo na pragu da postanemo regionalni centar za prenos električne energije. Zato ću ohrabriti i tražiti od ministara da ovom projektu zajedno sa drugim ranije pominjanim daju prioritet i posvete mu pažnju koju zaslužuje. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Koleginica Dragičević ima i komentar. Izvolite.

LJERKA DRAGIČEVIĆ:

Samo bih htjela da se zahvalim. Drago mi je da se već o tome govorilo, od viška glava ne boli, ali mi je žao da nismo i mi znali da se tako nešto dešava, onda bi već imali druge ideje. Hrvatska građanska inicijativa i ja ćemo naše ideje da dajemo, pa ako se već govorilo o tome, nije na odmet da se i drugi put čuje. Hvala lijepa.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, koleginice.

I za danas posljednje pitanje, kolega Kalač iz Kluba poslanika Bošnjačke stranke. Izvolite.

ALMER KALAČ:

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine.

Uvaženi predsjedniče Vlade, ministri, poslanice, poslanici i dragi građani,

U ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke postavljam sljedeće pitanje:

Poštovani predsjedniče Vlade, da li se u institucijama države i lokalnih uprava poštuje ugovor koji definiše uređenje odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i islamske zajednice u Crnoj Gori? Posebno nas zanima dio koji se odnosi na poštovanje vjerskih specifičnosti pripadnika islama o ishrani, zatim o opravdanju odsustva tokom glavne molitve petkom - džume namaza, kao i omogućavanju islamskoj zajednici u dobijanju urbanističkih lokacija za izgradnju vjerskih objekata gdje za to postoje višegodišnji zahtjevi.

Naime, ugovorom koji definiše uređenje odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i islamske zajednice u Crnoj Gori potpisanim 30. januara 2012. godine, država se obavezala da se u državnim institucijama gdje postoje kolektivni centri ishrane, bolnice, studentske menze, Zavod za izvršenje

krivičnih sankcija i druge, poštuje specifičnost ishrane, odnosno da se za muslimane pripremaju jela bez svinjskog mesa i drugih proizvoda na toj bazi.

Naša saznanja dobijena od uposlenih govore o tome da se u nekim centrima to i dan-danas ne uvažava, pogotovo u KBC Podgorica, a takvu situaciju u ZIKS-u konstatovao je i ombudsman u izvještaju za 2012. godinu. Istim ugovorom definisano je pravo na odsustvo tokom centralne molitve petkom, džuma namaza. Međutim, ni u državnim institucijama izvršne i zakonodavne vlasti, pa ni u ovom domu, a isto tako ni u lokalnim upravama, niko do danas nije obavijestio zaposlene pripadnike islama da mogu koristiti to svoje pravo, a slučajevi pojedinačnog korišćenja tog prava u većini slučajeva nijesu naišli na odobravanje rukovodilaca. Takođe, ovim ugovorom definisano je i pravo islamske zajednice za dobijanje urbanističkih lokacija za izgradnju vjerskih objekata tamo gdje postoje objektivne potrebe i zahtjevi islamske zajednice. Prema našim saznanjima postoje tri višegodišnja zahtjeva prema lokalnim upravama u Podgorici, Baru i Bijelom Polju. Koliko nam je poznato, za sada jedino u Podgorici, kroz lokalnu upravu ovaj zahtjev je uvažen i predviđena je lokacija za izgradnju islamskog vjerskog objekta.

U opštini Bar i pored višegodišnjih obećanja u lokalnoj upravi nije ništa urađeno za dobijanje lokacije za vjerski objekat u užem centru grada. Isti je slučaj i u Bijelom Polju. Ni nakon određivanja jedne lokacije nijesu obezbijeđeni materijalni uslovi za izgradnju objekta. Smatramo da to nije dobra praksa i da se ovakvim postupanjem institucija ne šalje dobra poruka prema islamskim vjernicima. Navedene razloge smatramo više nego opravdanim da se i sa ovog nivoa ozbiljno razgovara o pitanjima i problemima koja se tiču poštovanja međusobnih prava i obaveza države i islamske zajednice. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Predšedniče Vlade, izvolite.

Ostaje problem sa slikom, ali ton je stabilan.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani poslaniče Kalač,

Vlada Crne Gore, svjesna značaja prava na slobodu vjeroispovjesti u kontinuitetu sprovodi aktivnosti da Ustavom zajamčeno pravo, koristeći sve društvene, političke, ustavne i zakonske mehanizme, dodatno osnaži i uvažavanjem posebnosti razlika i potrebe njihove koegzistencije. Vjerska raznolikost Crne Gore predstavlja njen civilizacijski potencijal u ostvarenju i jačanju veza sa različitim narodima i religijama. Valoziraciju tog potencijala doživljavamo i kroz potpisane ugovore sa vjerskim zajednicama, među njima i sa islamskom. Podrška međunarodne javnosti, nakon njihovog potpisivanja, to potvrđuje.

Društva na ovim prostorima sa naslijeđenim antagonizmima i viševjekovnim sukobima teže dosežu građanske vrijednosti. Crnogorsko društvo je uspjelo da se u kompleksnom ambijentu profiliše kao građansko i postane prepoznatljiv faktor stabilnosti u regionu, primjer drugima. Stoga i razumijem vaš iskazan interes za što cjelovitiju primjenu ugovora zasnovanog na načelu odvojenosti vjerskih zajednica od države kao podršku Vladi i islamskoj zajednici u Crnoj Gori da u svojim domenima nastave da rade u cilju sveukupnog duhovnog i materijalnog razvoja čovjeka i promovisanju opšteg dobra na ovim prostorima.

Odgovor na vaše pitanje počecu dijelom koji se odnosi na poštovanje vjerskih specifičnosti pripadnika islama u ishrani. Maksimalno poštovanje strogih normativa u pripremi hrane, kako sa energetske stanovišta, raznovrsnosti jela, njihovog kvaliteta, tako i sa stanovišta vjerskih potreba, omogućeno pravo korisniku da iskaže specifičnosti svoje ishrane, obezbijeđeni tehnički i kadrovski preduslovi za odvojeno pripremanje i posluženje namirnica

za potrebe različite ishrane, javne nabavke prehrambenih proizvoda na godišnjem nivou usklađene sa prepoznatim potrebama, mogućnost uvida u kvalitet i vrstu hrane, u najkraćem odslikavaju stanje stvari u procesu pripremanja, posluženja i distribucije hrane u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, studentskim ustanovama, Vojski Crne Gore i Upravi policije.

Ističem da je transparentnost postupka pripremanja, posluženja i distribucije hrane obezbijeđena u svim navedenim institucijama, bilo neposredno ili od strane odgovarajućih tijela. Navodim primjer Centralne studentske komisije, njene potkomisije koja se bavi pitanjem ishrane za studente i učenike pripadnike islamske vjeroispovijesti, koja je uključena u sve aktivnosti JU Dom učenika i studenata u Podgorici u segmentu ishrane studenata i učenika.

Složićemo se da ovo pitanje nije dovedeno do kraja u zdravstvenim institucijama. Razlog ne treba tražiti u nespremnosti, već u kompleksnosti i osjetljivosti same oblasti. Formiranjem zdravstvenih centara obavezujemo se na primjenu najsavršenijih standarda u liječenju i njezi pacijenata. Angažovanjem nutricionista u narednom periodu, pored omogućavanja i prilagođavanja ishrane individualnim potrebama pacijenta u cilju bržeg oporavka, u skladu sa medicinskim indikacijama, biće obezbijeđeno i uvažavanje njihovih religioznih zahtjeva u pogledu ishrane.

Sjetimo se da je ugovor potpisan u februaru prošle godine, stoga su rezultati ostvareni u proteklom vremenu rekspektibilni, takvi da garantuju da ćemo proces zaokružiti ubrzo i u segmentu zdravstva.

U daljem odgovoru na vaše pitanje iskazao bih nesaglasnost sa ocjenom da zaposleni nijesu bili u prilici da se upoznaju sa pravima iz ugovora. Ugovor se od njegovog potpisivanja nalazi na portalu Vlade i Mešihata islamske zajednice, krovne institucije koja vodi duhovnu brigu o islamskim vjernicima u Crnoj Gori. Podsjetiću vas i da su ovaj i drugi ugovori sa vjerskim zajednicama

bili predmet svakodnevne višemjesečne ocjene u svim elektronskim i pisanim medijima.

Pitanje molitve koja se vrši petkom, džuma namaz, uređeno je sa posebnom pažnjom i u skladu sa propisima vrši se na osnovu akta poslodavca kojim je utvrđena mogućnost korišćenja odmora u toku radnog vremena, na način da se to pravo ostvari u vremenu predviđenom za vršenje molitve.

U odnosu na izgradnju vjerskih objekata otvorili ste niz konkretnih pitanja. Prije odgovora na njih, podsjetiću vas da su na ovom polju crnogorski državni organi, institucije lokalne samouprave, preduzeća u državnom vlasništvu i drugi javni subjekti u protekle dvije decenije dali ogromnu materijalnu pomoć u cilju obnove vjerskog života u Crnoj Gori, što se najbolje vidi u broju novopodignutih ili obnovljenih sakralnih i profanih građevina svih konfesija, među kojima su i značajni objekti Islamske vjerske zajednice.

Pitanje koje se odnosi na Glavni grad je do kraja razriješeno. Nakon dobijene saglasnosti Vlade Crne Gore, Glavni grad je opredijelio građevinsko zemljište za izgradnju više vjerskih objekata, između ostalog i islamske zajednice, bez naknade. Mešihatu islamske zajednice za izgradnju islamskog centra opredijeljeno je zemljište u površini od 3.563 metra kvadratna u zahvatu urbanističkog plana Konik.

Rješenje pitanja u opštini Bijelo Polje je u toku. Odobrena je lokacija za izgradnju nove džamije, donijeta odluka o oslobađanju plaćanja komunalnih naknada investitora i ugovorom preuzeta obaveza ... 150 hiljada eura za kupovinu zemljišta u površini od 3.074 metra kvadratna za njenu izgradnju.

Složena ekonomska situacija usloвила je nešto sporiju dinamiku obezbjeđenja sredstava. Vjerujem da ova okolnost ne smije biti doživljena kao negativan odnos prema bilo kojoj vjerskoj zajednici, pogotovo u trenutku kada svi segmenti društva moraju iskazati visok stepen društvene odgovornosti i podijeliti teret u cilju prevazilaženja postojeće ekonomske situacije.

U opštini Bar, slažem se, donošenjem prostornog urbanističkog dokumenta kojim bi se odredila lokacija vjerskog objekta islamske zajednice u užem centru Bara, traje nedopustivo dugo. Uvjeren sam da to ni slučajno ne govori o odnosu prema jednoj vjerskoj zajednici, jer se sa ovim problemom susrijeću i drugi. Ovo pitanje traži sistemski odgovor i dobiće ga. Nećemo dozvoliti da bilo koji objekat u Crnoj Gori trpi posljedice sporosti bilo kojeg dijela naše administracije.

Bez želje da pravdam bilo koga s namjerom da afirmišem rezultat dobre komunikacije i razumijevanja, podsjetiću da je opština Bar svojom odlukom u prethodnom periodu oslobodila islamsku zajednicu plaćanja komunalnih naknada vezanih za izgradnju centralne džamije u Baru, koja sa pratećim sadržajima sa oko 4.000 metara kvadratnih predstavlja ne samo najveću u Crnoj Gori već i jednu od najvećih džamija na Balkanu. Istovjetno je postupljeno prema objektima Barske nadbiskupije i Crnogorsko-primorske mitropolije.

Podaci koje sam iznio u odgovoru na vaše pitanje jasno govore da nema i ne može biti sumnje u posvećenost svih državnih institucija da i kroz neposrednu podršku realizacije ovog ugovora daju prepoznatljiv doprinos ukupnom snaženju zaštite prava na slobodu vjeroispovjesti, jednog od osnovnih ljudskih i prava koje u fokusu ima zaštitu uvjerenja pojedinca po pitanju vjere, ali i jača i hrabri uzajamno poštovanje i toleranciju jednih prema drugima, bez obzira da li se radi o vjerujućim ili nevjerujućim.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Kolega Kalač, izvolite. Pravo na komentar.

ALMER KALAČ:

Hvala vam, predsjedniče Skupštine.

Uvaženi premijeru, zahvaljujem na vašem odgovoru.

U dijelu sam kazao o korišćenju pojedinačnog prava zaposlenih za centralnu molitvu petkom. Naglašavam da ti zahtjevi nijesu naišli na odobravanja rukovodilaca. Sami ste kazali da jednim dijelom, odnosno u dijelu ishrane u zdravstvenim centrima nije odrađeno mnogo toga. Evidentno je da postoje problemi implementacije dobrog sporazuma kojim su definisane veoma važne stvari. Postoji problem davanja lokacija za izgradnju vjerskih objekata na nivou opština, naročito naglašavam uže gradsko jezgro u Baru. Muslimani u multireligijskom Bijelom Polju ili Baru ne žele da svoju vjersku obavezu, molitvu, obavljaju u dvorištima oko džamija, ali ih lokalne uprave na to prisiljavaju odugovlačenjem sa rješavanjem davanja lokacija, na šta su se obavezale. Implementacija djelova sporazuma koji se odnosi na ishranu pripadnika islama ne zatijeva veliku tehničku ni kadrovsku opremljenost, te je iz tog razloga u prednosti u odnosu na ostale djelove. Nasuprot tome, imamo Izvještaj zaštitnika ljudskih prava i sloboda u kojem za stanje u istražnom zatvoru u dijelu koji se odnosi upravo na ishranu stoji: "U odnosu na posebne potrebe ishrane pripadnika islamske vjerske zajednice pritvorenim licima nije obezbijedena ishrana u skladu sa njihovim vjerskim potrebama." Slična je situacija i u vrtićima gdje roditeljima nije omogućeno da donose hranu svojoj djeci, a ona hrana koja je tamo ponuđena i koja se nalazi na meniju nije prihvatljiva za njih.

Ovo su temeljna ljudska prava, ako imamo problema kod ostvarivanja, imaćemo mnogo više problema u njihovoj nadogradnji. Pošto je riječ o vjerskoj zajednici koja je u ne tako davnoj prošlosti u značajnoj mjeri izgubila povjerenje u državne institucije, smatramo da bi ostvarivanje ovog sporazuma bio dobar način povrataka i jačanja ovog povjerenja. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Kalač, saglasan sam sa vama, nema nikakve sumnje da bi puna implementacija sporazuma bila uslov za dalje učvršćivanje međusobnog povjerenja i svaki sporazum razumijem kao takvu intenciju i vjerujte da svakom sporazumu pristupam kao dokumentu koji obavezuje i koji mora biti implementiran.

Hvala vam na određenim informacijama koje sam čuo. Dakle, od vas sam čuo dva upozorenja. Jedno je da postoje poslodavci, razumio sam u državnom sektoru, koji ne poštuju pravo vjernika na molitvu petkom. Provjerićemo o čemu se radi konsultujući i vas i nema nikakve sumnje da poslodavci, a posebno poslodavci u ime države Crne Gore moraju poštovati ono što smo mi potpisali sa Islamskom vjerskom zajednicom.

Drugo, kazali ste i oko ovog stava zaštitnika ljudskih prava i sloboda u ZIKS-u, to je različita ocjena u odnosu na onu koju sam ja u pripremi za odgovor na vaše pitanje dobio iz Ministarstva pravde i od mog kabineta, provjeriću o čemu se radi. Možda je samo u pitanju neka vremenska neusklađenost izrečenih ocjena, moguće da je ovo bila ranije ocjena zaštitika, moguće da je ovo sadašnje stanje, hajde da uzmemo to kao najblažu verziju, ali ću svakako provjeriti i onu najmanje povoljnu i dobićete odgovor na to pitanje.

Treće, želim da vas uvjerim da zaista u razgovorima koje imam sa predsjednicima opština veoma insistiramo na realizaciji preuzetih obaveza vezanih za stvaranje pretpostavki za gradnju vjerskih objekata. Nedavno sam to uradio sa predsjednikom Opštine Bijelo Polje, gospodinom Žurićem, gdje sam dobio apsolutno uvjerenje da je to za njih donešena odluka i da se samo stvaraju uslovi da se ona realizuje u smislu obezbjeđenja ovog iznosa sredstava na koji se Skupština opštine Bijelo Polje obavezala. Jednako tako insistiraćemo

da i Opština Bar u kratkom roku stvori planske pretpostavke za realizaciju investicije na prostoru te opštine. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Svi zajedno, naravno poštujući posebnu poziciju koju su imale islamska i katolička zajednica u Crnoj Gori u nekom nedavnom periodu, da pogledamo ukupne površine izgrađene za vjerske potrebe i ukupne površine izgrađene za potrebe zdravstva i školstva, pa da nađemo pravu mjeru korišćenja naših društvenih resursa na dobrobit svih građana. Hvala vam.

Ovim je završen premijerski sat.